

Nya dikter /

Hult, Oskar Walfred,

81 A Br.

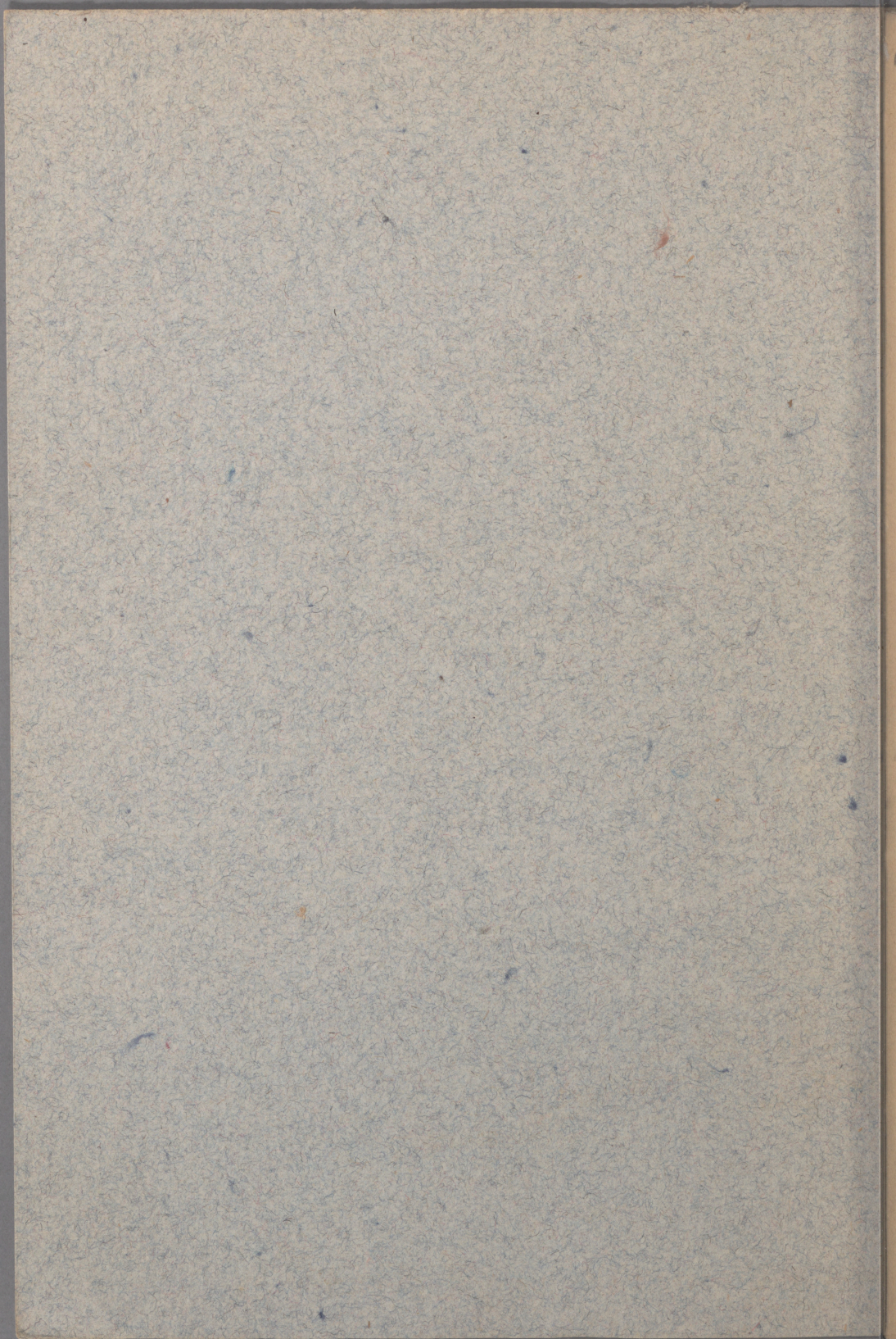

National Library
of Sweden

HULT, O. W.
Nya dikter

Fitt Sn.
(Br)

Stellen
1910

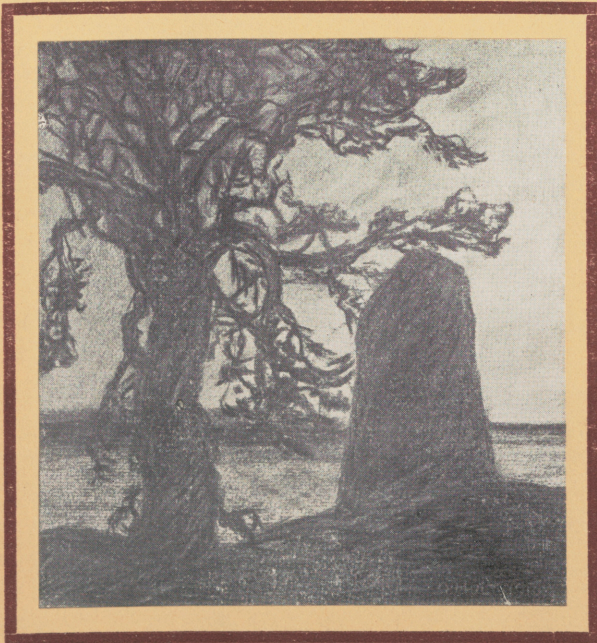
HULT. O.W.

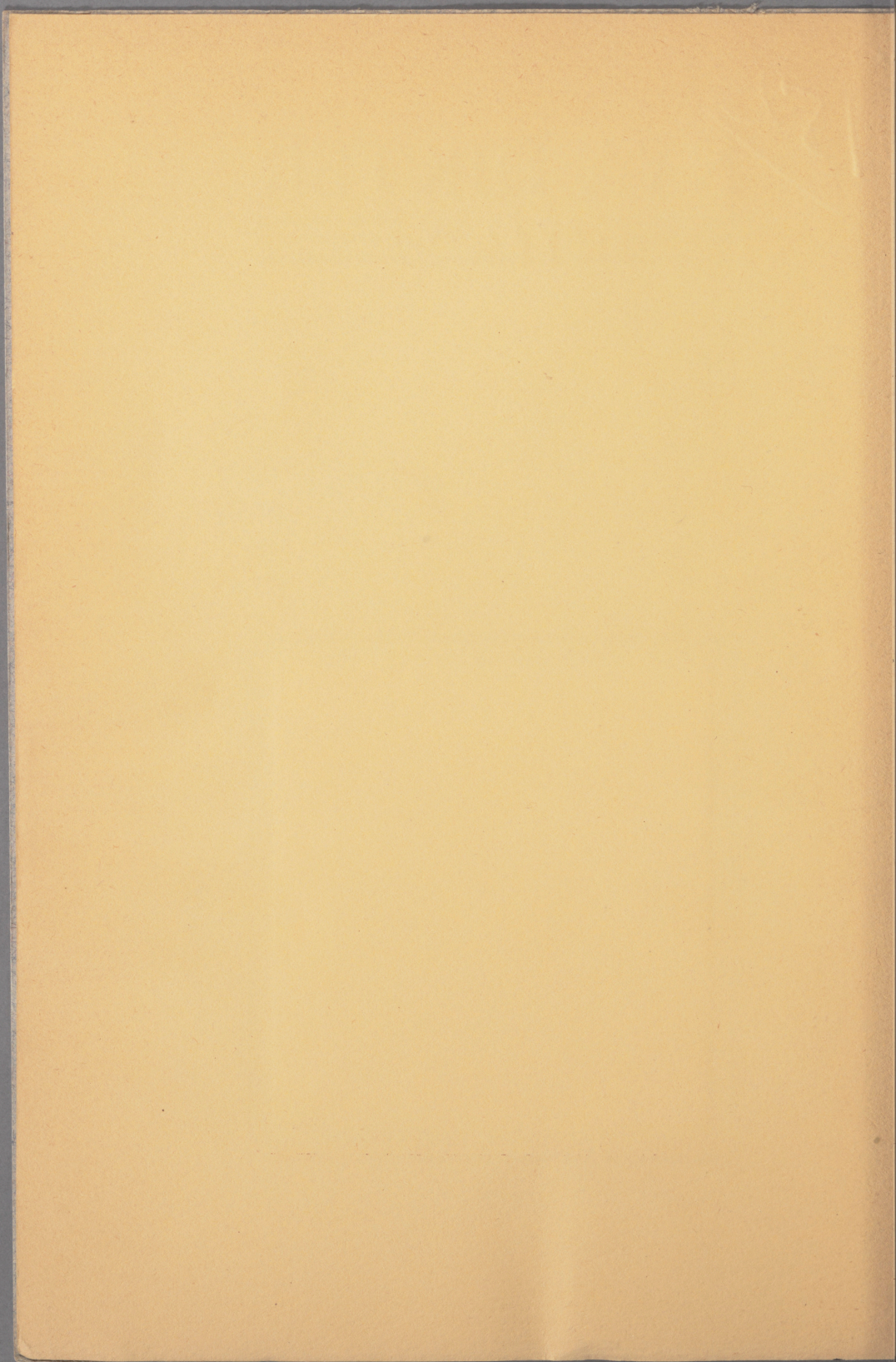
Vitt. Sv.
(12)
o

152

NYA DIKTER

AF O.W.

NYA DIKTER
AF O. W.

ENDAST FÖR SLÄKT OCH VÄNNER

TRYCKERIAKTIEBOLAGET SVEA 1910
STOCKHOLM

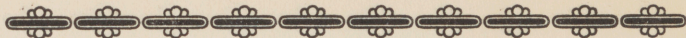
Till min son.

Läs dessa dikter som din far har skrivit;
och fast han, olärd, kunskapsfattig, blifvit
så blef han dock en man med många tankar.
Just därför kanske, ty vår kunskapsnafvel
är ej så vid som dörr på ladugafvel
där fulla kärfvar lassvis in man hankar.

Om i min diktning gamla tankar höras
och rytmers klang af tidens missljud störas,
så skall du därför ej för mycket vraka.
Ty hvad jag tänkt, igenom sekler klungit,
och hvad jag känt, ur varma hjärtan sprungit,
se'n många dystra sekelhvarf tillbaka.

Vi äro alla prinsar och prinsessor.

Vi äro alla prinsar och prinsessor
om vi förmå att höja våra hjässor
där ej af lumpenhet vår blick är skymd.
Se, lifvets urkraft verka genom tiden,
och hvarje dag, i lyckoglans förliden,
en stråle blir i ändlöshetens rymd.

Du unga prins, som styr med veka händer
din farkost än emellan fagra stränder,
jag älskar kungaglansen i din blick.
Se lifvet an med ljust och fagert sinne,
låt hvarje solglimt bli ett framtidsminne
som lär dig mannamod och ädelt skick.

Men om du far dit ut där brottsjön flammar,
som blixtnur djupet ibland skärens kammar,
då gäller att med lugn och kraft du styr.
Men har du modets lifboj med i båten
du eggas blott utaf den vreda låten,
då djupets fradga öfver bogen yr.

Men om på lumpenhetens ö du landar,
där du blir prejad utaf svekets andar,
så kom ihåg, att dygd och mannamod
förblifva världens ädlaste klenoder,
två gudabarn, af lifvets kyska moder,
som ge åt släktet friskt och ädelt blod.

Och om du möter gammalfräck "Hin Håle"
så sätt dig upp på stridens ystra fåle
och fäll mot honom käckt din riddarlans.
Om den är gjord i manlighetens smedja,
där man ej lärt att krypa eller bedja,
så knäcker du den gamles horn med glans.

Och då till sist du får med döden kännning,
där du blir prejad mellan skär och bränning
så hissa stolt din lefnads bästa klut,

till gladt farväl åt fiender och fränder.
Knäpp så i barnslig andakt dina händer,
och bida nöjd befriarens salut.

* * *

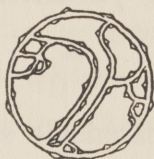
Och du, prinsessa, med ditt väna skick!
jag älskar gudaglansen i din blick,
där lifvets vackra sommarbarn du ansar,
och själf en blomma, ibland blommor dansar.

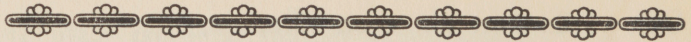
Men var försiktig med din lätta fot,
att du ej råkar skada stjälk och rot,
på någon älsklig markens ljufva syster.
Hon ej, som du, är lika fri och yster.

Ja akta noga hvarje knopp och blom
som ger åt lifvet skönhets rikedom.
Långt mera nöjd en lifstråd ömt du knyter,
än då du tanklöst fager blomma bryter.

Hon är, som du, ett lifvets vackra barn,
men i din hand hon blir ett vissnadt flarn.
Det var ett brott emot naturens mening,
att ej hon fick i kärleksfull förening
med lifvets krafter vissna på sin rot,
och taga lifvets afskedskyss emot.

Och vårda ömt din egen rikedom,
hvar ädel känslas fagra knopp och blom
att de ej ligga vissnade och döde,
midt i din lefnads ljusa sommarflöde.

Ett julminne.

Det var i min barndoms skimrande tid,
långt innan jag börjat min lefnads id.
Jag väcktes och blickade kring mig i natten,
och såg genom mörkret vid juletid,
det glänsa af ljus genom nattens frid,
som gnistor bland pärlor af lekande vatten.

Så kunde jag se genom nattsvart mur,
det glänsa och glöda ett skimmer därur,
som skiftande pärlor bland gnistor som glimma.
Jag hörde en ton, som af manande lur,
af strängar som rördes, jag vet icke hur,
i julnattens tysta och mörkaste timma.

Det glänste som vapen i hvinande dans,
det sken som af hjälmar i ridderlig glans,
i julnattens tysta och fagraste timma.

Det lät som en drabbning med brynja och lans,
det glänste som segrarens strålande krans,
där tårar af glädje bland bloddroppar glimma.

Så såg jag det då. Sent jag såg det igen,
och då som en hälsning från bortgången vän,
den barnsjäl, som än ur mitt innersta glimmar.
Än följer han med mig den jublande sven,
han talar och tröstar och leder mig än,
i lifskampens mörka och bittraste timmar.

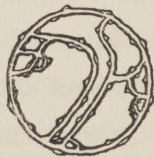
* * *

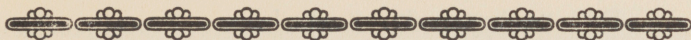
Hvar kom den ifrån, denna strålande glans?
Hvad var det för ljus, som i mörkret fanns,
och syntes för barnet i julnattens timma?
Hvad var det för strid som striddes och vanns?
Hvem band väl i mörkret den strålande krans
som syntes kring segrarens panna glimma?

Det strålande ljuset, hvar kom det ifrån?
Ack, fråga hvar ringaktad människoson,
som under sin börda har kämpat och lidit,
som stridit och blödt, under gissel och hån,
vid glansen af ljuset där ofvanifrån,
när själen i smärta och ångest sig vridit

Den manande tonen, hvar kom den ifrån?
Ack, fråga hvar jublande människoson,
som vågat sitt lif för det rätta och sanna,
som gått, som en man genom hätskhet och hån
vid ljudet af tonen där ofvanifrån,
med strålände blick och med ofläckad panna.

Och segrarens krans, säg hvar kom den ifrån?
Ack, fråga den skuldfrie människoson,
som föddes i tidernas mörkaste timmar,
som öfvervann allt och gaf kärlek för hån.
som återbar, ofläckadt, himmelens lån,
och tände det ljus som ur nattmörkret glimmar.

Påsknatt.

Uti vårfager natt
är det jubel och skratt
ibland alla små tomtar och nissar,
när som häxor och troll
fara fanken i våll'
för att träffa små hornprydda prissar.

Det är blåkullafäst,
själf Hin Håle är präst,
när han viger de omaka samman.
Där ä hej! där ä ho!
där ä tjingel och tjo,
där ä rummel och helvetesgamman.

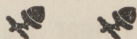
Där ä hvirflande dans,
där ä lif i hvar svans,
som i ormlika ringar sig buktar.

Där ä skrän, där ä skrik,
där ä afgrundsmusik
och af brännvin och svafvel det luktar.

Där ä jämmer och gråt,
där ä lögn och försåt,
där finns gift mot hvar högboren tanke.
Där ä våld och förtryck.
Hvarje småsates nyck
blir ett ok för den ärliges manke.

Så går jorden sitt lopp,
bland planeternas tropp,
med sitt blåkulla ständigt belastad,
tills en gång den tar törn
emot rymdernas björn,
och blir frälst, eller också förkastad.

Men ur vårfager sky
går uppståndelsens ny,
och en evighetsstjärna så fager
sänder strålar af ljus
ibland rymdernas hus
och bebådar oss framtidens dager.

Nutidsmänniskan.

(Som flygare, forskare och filosof.)

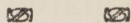

SOM FLYGARE.

Gamla jättar och troll
fly för fanken i våll!
själf jag är både trollet och jätten.
Öfver djupen jag far,
mina kretsar jag drar
öfver bergen och hafvet och slätten.

Hell! min vackra maskin!
som en svala så fin
är den danad i tänkaredjupen.
Vid min dundrares ljud
jag så stolt som en gud
ilar fram i den luftiga slupen.

Du, min kära maskin,
dundra, storma och hvin!
våra lif och vår ära det gäller.
Du är trogen och stark,
snart på segrarens mark
dina glänsande vingar jag fäller.

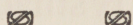

SOM FORSKARE.

Gamla Oden, man sagt,
hade fjärrsynens makt
som han fått genom vishetens vatten.
Jag, från nattmörka djup,
öfver stjärnblanka stup,
ser hur världarna vandra i natten.

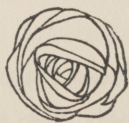
Vid planeternas dans
hvarje främmande svans
inom fjärrglasets trollkrets jag fångar.
Bland det rödaste blod
ser jag dödandets flod,
hur af frätande gifter den ångar.

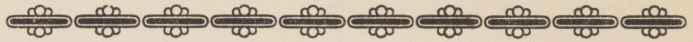
Och min hörsel är fin.
Stormens varnande hvin
kan jag höra på afstånd så långa.
Genom osynlig våd
min förnimmelsetråd
kan från världsdelar händelser fånga.

SOM FILOSOF.

Men det är blott en lek,
allt ett skimrande svek!
Hur jag spejar och danar och grubblar
är min fjärrsyn för kort,
och i livvets retort
kan jag se blott en yta som bubblar.

Sök tystnaden.

Sök tystnaden tillsammans med dig själf
och se mot djupet af din lefnads älf,
om vildt den brusar, eller lugnt den flyter,
eller i ljus kaskad sig vackert bryter.
Bygg tyst din tankes bro och högt den hvälf
så att din fria utsikt icke skymmes
af allt det lumpna som i lifvet rymmes!
Du skall då se bland själfva afgrundsstupen
hur lifvets skönhet speglar sig i djupen.

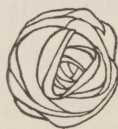
Sök tystnaden och loda djupt dess flod,
det skärper tanken och det ger dig mod
att möta mörka eller ljusa öden,
som ha sin rot i lifvets tysta flöden.
Minns att hvar droppe af ditt röda blod
har tagit arf af fädrens kraft och lefnad,

så och hvar fiber i gestaltens väfnad,
och att ditt eget blod om det fördärfvas
skall kanske genom många släktled ärfvas.

Sök tystnaden tillsammans med en vän,
och lifvets dubbla fullhet lef och känn,
då tvenne själar höja sig tillsammans
emot den evigt ljusa lyckoflammans
förbrutna eden, som dock finnes än,
där tvenne ögonpar i skönhet flamma
af känslor som från släktets gryning stamma,
då kvinnan först sin ljusa vårblick höjde
mot mannen som i blygsam bäfvan dröjde.

Sök tystnaden, där fridens röst du hör,
som återklngen af en dämpad kör,
där harpor ljuda och där orglar brusa
i toner vemodsfagra, lyckoljusa,
så milda som den vind som sakta dör
i skogens famn den tysta sommarkvällen,
med hälsningar från vidderna och fjällen,
och frigjord själ skall glömma tyngdens timmar
i drömylld rymd, där lyckostjärnan glimmar.

Sök tystnaden inunder ljusets hvalf,
fastän rymd du ser är blott en half,
och hvarje stjärna, du i natten skådar,
om livvets lust i ändlös fågring bådar.
— — — Då djupen bäfvade och rymden skalf
det fanns en man som sade sitt: "fullkomnadt!"
och mörkrets välde slaget låg och domnadt.
Ty han såg livvets rymd så hel och fager,
långt bortom mörkret, ändlöshetens dager.

En stockholmares vårjubel.

Snart få vi fara från stenbunden flärd
ut till vårt härliga Blidö det sköna.
Sommarens fröjd skall vår längtan belöna
där i den flärdlösa skönhetens värld.

Där få vi gunga på fradgande fjärd,
där bli vi fångna af ljuslögas glitter,
där hörs de ostörda fåglarnas kvitter,
där är den strålände ljusögas värld.

Där få vi vandra på osköflad mark.
Där få vi drömma i skogsgudens armar,
där ska vi glömma hur lumpenhet larmar,
där skall vår lifsglädje växa sig stark.

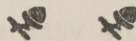
Där få vi fara på upptäckarfärd
ut till den härliga ljuslögas riken,
lägga vår båt i den lugnaste viken,
dikta ett namn åt hvar ny liten värld.

Där få vi lyssna till urskogens sus
såsom det susaf i sekler tillbaka.
Där få vi drömlandets högtidsfrid smaka:
skönhetens välde i midnattens ljus.

Där få vi lyssna till vindarnas gång
smekande fagra och rasande vilda,
se dem bland fradgande vågor på språng
eller bland böljor, så lekande milda.

Där få vi bada i solfager vik
när utaf sommarfröjd ljuslöga dansar.
Där ska vi binda åt minnena kransar,
oskyldigt fagra som flärdlös musik.

Där få vi drömma i ljusögas glans,
vindarnas vaggsång skall smeka vårt sinne;
dikta musik till vårt fagraste minne,
skön såsom ljuslögas glittrande dans.

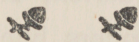

Hvad är jag?

Jag är blott min egen, går aldrig i flock,
där fann jag ej lifsglädjens flamma.
Och gick jag i ny eller jämmerlig rock
så var jag dock aldrig densamma.
Än en flammande eld, än en okänslig stock. —
Än en häftig despot, än ett smältande vax,
än ett krälände kryp, än en lekande lax,
än ett skälfvande jordbundet böljande ax,
under lifsljusets skiftande flamma,
men dock innerst blott en och densamma.

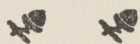
Dikten.

Du diktens fagra mö, som än med väna händer
min känsla leder genom tunga dagar,
du som är danad i de ljusa länder,
där rätt och sanning äro lifvets lagar,
jag älskar dig och i mitt bröst du bor
från tider, då jag lärde säga: mor.

Du var min första kärlek, dina ljusa speglar,
de glänste i min moders blick den ljufva.
Du gaf din eld åt mina känslodeglar,
du var min vilda brottnings hvita dufva;
du var mitt allt, min enda tröst du var
i tider, då jag miste mor och far.

Du är min stora lycka genom dystra tider,
där verklighetens kalla mörker tränges;
och när mitt hjärta under gisslet svider,
din ljufva tröst, med lifvets galla, manges.
Du lär mig än, att kärlek, hopp och tro
bland jordens dystra makter kunna bo.

Kärleken.

Åt lifvet och styrkan
jag ägnar min dyrkan,
jag älskar ej blodlösa vandrande lik.
Låt människan lefva!
låt hjärtana bäfva
af urkraftens vilja, i känslans mystik!

Skall lifvet förblöda?
Preventernas möda,
att döda det stora som kärleken vill,
är lifvets förvrängning
och känslans förträngning
till missmod som alstrar perversens bacill.

Låt hjärtana glöda!
låt lifskällan flöda,
just så som naturen och kärleken vill!

Låt lifvet förnyas,
låt vyssjas och vyas!
Gif jungfrulig mark åt befruktarens bill.

Naturen har menat,
att lifvet, förenat
med mannens och kvinnans förädlade blod,
skall smeka och tjusa,
skall leka och brusa
af urkraftens starka och mäktiga flod.

Men mänskan har felat
har dämmit och delat
som fattigkost lifvets berusande flod;
och människofunder,
i svaghetens stunder,
har blandat med is lifvets varmaste blod.

Gif andrum åt lyckan!
åt kvinnan den smyckan
där barnet är lifvets förnämsta klenod.
Gif döden åt laster,
vid lönliga raster,
där skammen förgiftar det ädlaste blod!

Lyd lifsviljans roder!
låt kvinnan bli moder!
där finner hon tillvarons ädlaste frukt.
De fagraste garnen
skall bindas för barnen,
i offrandets ädla och renande tukt.

Låt mannen bli fader!
Som ljusets kaskader
hans lifskraft skall flöda från tillvarons höjd.
I döendets timma
hans öga skall glimma
mot barnen som lärt honom lefvandets fröjd.

Lyd känslornas vilja!
låt hjärtana skilja
i lifvets mystik mellan last och natur!
Det lasten skall döda,
och känslorna flöda
så rena som stjärnor i rymdens asur.

* * *

Förlåt mina drömmar!
de voro blott strömmar
från framtidens ljusa och renade mark;
där människors öden
och kärlekens flöden
ej rymmas i nutidens bräckliga ark.

Lifvet.

Du arme, som ej åt ditt lif dig kan glädja
i känslan af dödens förlamande makt,
är du ej en länk i den ändlösa kedja
som sträckes kring tillvarons evighetstakt?
Har du ej din rot i de urtidens tider
då skapareviljan gaf tillvaron lif?
Är du ej en gren där vårt Yggdrasil sprider
mot ljusare rymder ett: "Evigt förblif!"

Säg känner du ej att din tillvaros gnista
har glöden af danarens evighetslif?
Nog anar din själ att du aldrig kan mista
det lif som du vann genom urkraftens: Blif!
Säg känner du icke den lifskraft som flödar
från skapandets evighetständande pol,
att tillvarons form blott är skapad för dödar,
ej lifvet som tändes vid urkraftens sol?

Men om du, trots allt, ej har känslan af lifvet,
den känsla som jublar i himmelens höjd,
för allt hvad som mänskligt och stort dig blef gifvet,
då har du ej funnit den ädlaste fröjd:
att lefva för andra, att kämpa och segra,
om ej öfver andra, dock öfver dig själf,
att jaget det lumpnas förvanskning förvägra,
att bada det ofta i skönhetens älf.

Men om du har trott, att din kraft kan bli tränad
för lyckan i stundens förkonstlade fröjd
af giftiga safter, bland sörplande fänad,
där lifskraften svindlar på vansinnets höjd,
då har du dig irrat, då blifver dig lifvet
en vanvettig kamp genom lustarnes dy.
Då är det ju sköfladt och ödelagt blifvet,
där fjärrblicken dränkes i mörknandets sky.

Säg minns du hur barnet en gång kunde fröjdas
i sagornas flydda och ljusfagra tid?
Det ljusa, det rena, det evighetshöjdas
förädlande glans gaf dig lycka och frid.
Det gift som nu sköflar ditt blod och ditt sinne
och gycklar så vildt med din själs harmoni,
ej fann du däri något smekande minne,
ej sökte du barndomens fröjder däri?

Men barndomens lycka är mandomens lycka,
ty där ligger framtidens ädla mystik.
När mannen i barnsjälens ljus sig får smycka,
då är han på mod och på framtidstro rik.
Då har han ju funnit på sällsamma vägar
sitt eget förlorade bortgångna jag,
då får han ju bärga på mandomens tegar
sin skörd ifrån barndomens skimrande dag.

Haf mod, du min vän, som får kämpa och lida
för fädernas missgång på villande stråt!
Mot ovanans gifter du manligt skall strida
och sist vinna seger mot vanans försåt.
Då finner du åter det bortgångna barnet,
då vinner du segrarens skimrande krans,
då sliter du manligt det bindande garnet
i ljus, som var med dig, från morgonens glans.

Du skimrande dag, då oss minnena tvinga
tillbaka till barndomens lyckliga tid;
då vänliga tomtar kring bygderna springa
där snön ligger hvit under julnattens frid;
då Kristus är med oss, den Kristus som kämpat
mot orättens vilda och sköflande makt;
den Kristus som ångerns förtviflan har dämpat,
där kärleken, mildhetens välde har lagt.

Röster.

En orgel hörs brusa
af toner som rusa
till skimrande höjd öfver ängslande stup.
Ur känslornas klyfta
de bäfvande lyfta
som frigjorda andar ur längtandets djup.

Det suckar och ängslas,
det trånar och trängslas
som kväfdes ett jubel i snyftande gråt.
Det stiger, befrias!
i jubel det skrias!
från lyckans och frihetens skrimrande stråt.

Hör mansröster sträfva
som darrande bäfva
af lydnad och tro i försakelsens djup.

De tolka med dunder
de missmodets stunder
då våldet har byggt sina fästen och stup.

Hör lurarnas dunder,
från djupen inunder
de manliga rösternas mäktiga ljud!
Som åskor det stiger;
det manar och viger
till oändlig fylking kring segrandets gud.

Sopraner så ljusa
de smeka och tjusa,
de stiga mot rymdernas ändlösa blå;
de tolka i toner
hur våldets demoner
dock ej till befrielsens rymd kunna nå.

Och altar så rena
så troget förena
sopranernas höjd med det fylliga djup
där grunden skall byggas,
och segern betryggas
mot orättens mörka förrädiska stup.

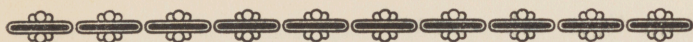
Och flöjter så veka
de tråna och smeka
de påminna fagert om hagar och hult;
om halfjusa ställen
den skimrande kvällen,
då läpparna ge, hvad af hjärtat är fullt.

Bland toner som brusa, —
så smekande ljusa, —
hörs toner af jollrande barnröster små;
så späda och fina
de jublande hvina
som lekande vindar bland blomster och strå.

* * *

Så människoröster
från tillvarons öster
ha snyftat i nöd eller jublat i fröjd;
i bedjande kvidan,
i hoppfull förbidan
från ångestens mörker till frihetens höjd.

Ty människobarnen,
som kämpat i garnen
mot ångest och nöd nu i tusentals år,
de jubla och sjunga,
de bära sin tunga
med okufvadt lifsmod i svidande sår.

Afton.

A f kväll skimrar dagen;
de solvarma dragen
så fagert mot kvällningens skiftningar bryta.
Snart solen sig sänker;
det flammar och blänker
bland skyar som stilla i västerhvalf flyta.

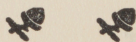
Snart kvällen är mogen.
Det mörknar i skogen
och jordskuggans mörkblå på österhvalf stiger.
Än solen sig röjer
i rodnad som dröjer
där natten så tyst ibland skyarna stiger.

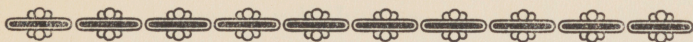
Du heliga tystnad
där skönhetens lystnad
med jublet af salighetskänslorna blandas,

som tiger och manar,
som stiger och danar
en värld utaf lycka, där renheten andas!

O, låt mig få blicka,
ur ljuskällan dricka
med sugande ögon det heligas flöden!
Lär anden att växa,
trots hvardagens läxa,
till gudarnas like där långt bortom döden.

O, sänk dina flöden
bland människors öden
och lär dem att lifvet är större än döden.
O, lär dem att lefva
att fröjdas och bäfva
af sällhet som skådar långt, långt bortom döden.

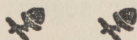

Lyckan.

Jag är från födelsen en missnöjd grymtare,
en lyckosökare, en glädjeskymtare,
som aldrig kunde lyckans fjäril fånga.
Men jag har lärt mig att den granna fladdrare,
som kallas lycka utaf tidens pladdrare,
blott är en illusion bland många, många.

Låt bli att jaga efter nyckfull blänkare!
Men blif din egen lyckas fria länkare
igenom livvets många klyftor trånga.
Vår lycka formas under känslorarnas,
då blodet skälfver genom hjärtekamrarna,
så tyst, så tyst, i längtanstider långa.

Uppfinnaren.

Jag drömmer och jag diktar
och tyst min tanke riktar
mot höga mål.

Jag söker och jag spanar.
Min tankes form jag danar
af jern och stål.

Jag tänker tyst min tanke.
Med viljestålad manke
jag för den ut.
Jag far på diktens vingar.
Där segerlöftet klingar
jag sväfvar ut.

Jag ser hur segern strålar
då mina tankars fålar }
få löpa fritt.

I yra rymdgaloppen
jag rundar segertoppen
i målets midt.

Men landa, ack, att landa!
det vore blott att stranda
i mörka djup!
Nej! först mot himlen lyfta!
så ned i djupets klyfta
och mödans glup!

Ack, där jag borde flyga
jag måste osedd smyga
i tysta djup!
Och där jag borde segra
där syn's blott målet hägra
kring höga stup.

Där duga inga vingar!
Om än så högt jag svingar
ej landning fanns!
Jag måste ned i djupen
och klättra uppför stupen,
till segerens glans.

Fast ingen ser min möda
då mina händer blöda
mot skarpa prång,
så klättrar jag och tiger
och sakta uppåt stiger
mot ljusets fång.

Af ångest pulsen brinner;
jag aldrig toppen hinner
af segerns höjd!
Och om jag råkar falla
hörs hånets röster skalla
till dvärgars fröjd.

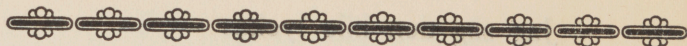
Jag såg så många bröder,
såg hur idéen föder,
en kamp till döds.
Jag såg af lust dem bäfva
och manligt uppåt sträfva
där lif föröds.

Jag såg den verkligt stora
på vansklig höjd, förlora
ett jättesprång
och falla ifrån höjder
så nära segerns fröjder,
i glömskans fång.

Jag såg den lille lyckas
och med en seger smyckas
som ej var hans.
Med barkad fot på jätten,
den lilla svaga vännen
gick till sin krans.

Så kämpa vi och stiga
och tyst vår lefnad viga
till hopplös dust.
Vi fylla djupets klyfta
och andras fötter lyfta
till segerns lust.

Mitt fosterland.

Du dyra fosterland som såg mig fattig födas,
men ack hur rik, bland all din ljusa fågning!
Med ångest ser jag hur din skönhet skall förödas
och kanske bli för minnet blott en hägring.
Nu svänger snikenheten sköflarns bila,
bland dina fagra hundramilaskogar,
och lumpna krämare bland tegar smila,
dem sekler röjt med flitens tusen plogar.

Än är du skönt, och ljusa stråla dina vatten
bland stränder som af sol och grönska flamma,
än ger du lifvets fagra färg åt sommarnatten
där dina barn ännu i kärlek glamma,
än dröjer kvällens sol bland fagra stammar,
som glänsa silfverhvitt och gyllenröda,
och morgonsolen öfver nejder flammar
där dina tusen fagra färger flöda.

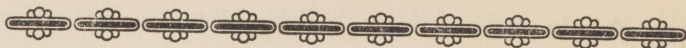
Än är du rikt, och tyst det hviskar genom natten
hur fagert lifvet hos dig kunde vara.
Skall den då ödas bort, den rika forntidsskatten,

som borde ärfvas af en lycklig skara,
skall dina söner drifvas bort till länder
där dagarna bli grå och längtanstunga,
och se med bitterhet, från fjärran stränder,
dig härjas utaf hjärtlös krämmarklunga?

O, bygg åt landsförvisad son den flitens boning
där utan ängslan han får dagen vänta!
Än är det tid till räddning, än det ges försoning,
än strålar hoppet ljust ur hvarje glänta,
som kunde ge sin glans åt hem och trefnad,
där hat och bitterhet ej längre trifvas,
som kunde ge sitt ljus åt ädel lefnad,
där det om lumpen vinning aldrig kifvas.

Du dyra fosterland, om tusen lif jag ägde,
hur gladt jag skulle offra dig dem alla!
Där guldets snikna rätt mot mänskorätten vägde
jag skulle segra eller manligt falla.
Men hvad är jag? Ett tidens bundna väsen
som blott kan ängslas, grämas, bittert tåras
och tyst förtrampas bland de veka gräsen,
men ändå hoppas, då jag djupast såras.

Till mödans son.

Du mödans son som står i flitens smedja
och ansar nöjd din bärgnings blanka vapen,
mer fri än kungen bär du pliktens kedja,
fast narrar prata strunt, om "fångenskapen",
och slumpens arma slafvar lystet vädja
till lyckans gunst, med lumpenhetens vapen.

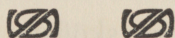
Hos dig jag alltid såg en hjältes like
då tyst du för de dinas välfärd strider,
en kung uti det vackra lilla rike,
där fursten mer än undersåten lider,
om nödens trupper sköfla teg och dike
kring älskad boning under orostider.

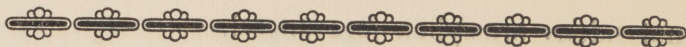
Bygg tyst ditt hem, men bygg det ljust och präktigt
och hägna det med flitens fagra stängsel,
och fastän litet, bygg det starkt och mäktigt

mot tidens orosfyllda fega ängsel,
och vårda det med hand som varsamt reder
i unga bröst ett hem för tro och heder.

Njut, utaf källans brygd, den underbara,
som ger åt blodet viljans kraft och renhet,
och du skall äga känslans ro den rara,
som ger åt tanken ostörd kraft och enhet.
Då skall du njuta lifvets bästa timmar
blott där naturens friska flöde glimmar.

Bygg fritt ditt hem, att ej din utsikt skymmes
af jobbarkåkars gränslöst fula klunga.
Vårt land är stort, och ädel trefnad rymmes
ej under ockrarhänders tryck och tunga.
Ett hem skall skänka frid åt själ och sinne
och egen herre vara kung där inne.

Rensning.

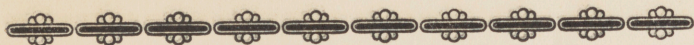

Då vi en gång ska rensa fosterlandet
från allt det lumpna hvaraf nu det skämnes,
då gäller det att vi så nobelt kan det,
att ej kulturens bästa flöden dämmes.

Vi följa ej den röst som vildast skriar
om blodigt offer för en tid som varit,
långt hellre då den man som mildast siar
om ljus försoning efter ondt som farit.

Små skojare och andra smärre rackare
och humbugens och lögnens bundna stackare
vi vilja dock till bättre människor döpa.
Men hemmens fräcka sköflare och skändare
och hvarje lömsk och hjärtlös rättens bländare
skall, om han lefva vill, ur landet löpa.

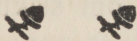
Jobbaren.

Ledd af den dumhet som ej förödmjukas
han pösande, i granna kläder larfvar.

Med gång så maklig som den lättjesjukas,
han rafflar in, mer än hans mage tarfvar.

Med ohöljd fräckhet som af ingen stukas
han stolt sin stora röfvaråker harfvar,
som det bland skojare och narrar brukas.

Barnens dag.

Jag hoppas att den dag en gång skall randas,
då svenska barn den friska luft få andas,
som ej är köpt med guld ur tiggarpåsen,
och sina trötta hufvuden få luta
i egna hem där skogens jättar sluta
sin sköna krets innunder furuåsen.

Jag klandrar ej de ädla bröst som klappa
vid nödens maning. Bättre är att lappa
en gammal klut, än låta skutan stranda. —
Med bäfvan lyssna vi till tidens maning
att bättre vårda oss om släktets daning,
och ej med galla ungdomsblodet blanda.

Du gamla, du friska.

Du gamla, du **friska**, du fjällhöga nord
från forntida dar, du oss tjusar,
då känslan gaf sanningens klang åt ett ord,
där fjällvinden hviskar och susar.

Du gamla du **fria!** — Det friska har gått.
Det togo visst norrmännen med sig?
Nu kvalmet lär härska i koja och slott
se'n trätunionen förvred sig.

Men frihet vi fått, som står bi, hela da'n
bland viljor som lyda och härska.
Så'n frihet lär finnas hos självaste Ran
bland fulingar fjälliga, färska?

Ni frihetens ryttare, röda och grå,
gif sanningens klang åt de orden!

Vår flagga, af solglans på himmelens blå,
ett söndringens tecken är vorden.

Den bittraste lärdom, för stora och små,
är guldklangens makt öfver ordet.
Vårt skimrande guldkors, i mammonskult grå
ett slafmärke alla är vordet.

En frihet som sköflar den fattiges hem
den säljes i flaskor så långa.
Den frihet, som fritt sköflar lif eller lem,
far fram öfver gator så trånga.

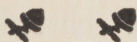
Du frihetens bundna och ofria tolk,
med tänkarens makt öfver orden!
Till struntprat, som dårar ett lättroget folk
din tänkarefrihet är vorden.

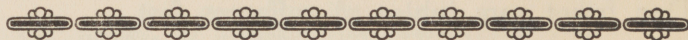
Men humbugens spelorror, stora och små,
de älska, som guld, frihetsordet,
då fritt de sin fattiga nästa få klå,
med falskaste trumfess på bordet.

Du fria, du mammons förbannade präst,
har blandat, med lögn, frihetsorden!

Den frihet som jublar på roffarens fest,
den ärliges dödsdom är vorden.

Den frihet som kommer ur sanningens port,
skall komma som dag efter natten!
Men frihet, som drunknar i guldkalfvens lort,
har kommit som pestsmittadt vatten.

Hemmavid i skogen.

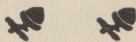

Minns du vägen hemmavid i skogen,
hur den låg där i sin rika fågning,
ren och ljus i oförvanskad skönhet,
som om ingen hårdskodd fot den trampat?

Minns du skuggorna och solskensglansen
öfver ormbunkbladens ljusa grönska,
och hur tufvans ljung i blårod fågning
glänste öfver markens rika matta?

Minns du sommarljusets glada lek
ibland skogens alla snår och grenar,
hur det glänste mellan barr och löfverk
siladt mellan tusen gröna flikar,
eller vällde fram i ljusa floder,
och i sommarvarma ljuskaskader
gaf sin färg åt skogens blad och barr?

Har du glömt hur klarblå rymden glänste
mellan skogens solbelysta toppar
och hur vinden sakta gick däröfver
lik en sommarhymn af milda toner?

Det sista modet.

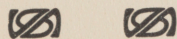

Säg, har ni sett hur modets vanvettslyxa
går klädd i byxor? nej! en enda byxa?
och huru nätt hon öfver gatan trippar
där fångad fot i kapp med stjärten vippas?

Min stackars fru, hur trångt din frihet sitter!
Jag lider af din lott så grufligt bitter.
Med skräck jag dina vackra fötter skådar
då gatans smuts du i förtviflan knådar.

Men tag ett skutt, min unga vackra fru!
och spräck den satans byxan midt itu!
sy sedan tvenne vackra innersömmar,
och du blir fri från kvinnlighetens tömmar.

Ty bättre är ge kvinnligheten fan,
än vandra som ett spöke midt på da'n,
och mannen unnar dig din frihet gärna;
du dårars lekboll, dårars lyckostjärna.

Das alte Modell

Faded, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

TRYCKERIAKTIEBOLAGET SVEA
STOCKHOLM

